

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-717

24.11.2017

Tryg Forsikring

Livsforsikring/uføredokument/pensjon

Lisens –petroleum - udyktighetserklæring – i strid med forskriften? - varig ?

Forsikrede arbeidet som renholder offshore, og ble erklært udyktig av petroleumslegen grunnet forverring av psykiske plager. Selskapet avsto erstatningskrav med henvisning til at udyktighetserklæringen var utformet i strid med gjeldende forskrift og veiledning, og således ikke kunne danne grunnlag for erstatningsansvar. Uansett var udyktigheten ikke varig. Nemnda bemerket at det følger av praksis at et selskap ikke kan overprøve en udyktighetserklæring med mindre det foreligger særlige eller helt spesielle grunner. Nemnda understreket at så vel en petroleumsleges som en sjømannsleges arbeid med helseattester må skje i samsvar med forskriftene. I den foreliggende sak var udyktighetsvedtaket truffet uten helseundersøkelse og nemnda konkluderte med at selskapet hadde særlig grunn til å overprøve vedtaket. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1973) arbeidet som renholdsassistent offshore, og var omfattet av arbeidsgivers lisensforsikring. I en erklæring til Nav skrev bedriftslegen 19.5.16:

... arbeider som renholder i Hun er pga tap av kontrakter sagt opp fra sin stilling og er uten jobb fra 30.06.16. Hun er pt sykemeldt.

Sykehistorie:

... har hatt ryggplager tilbake til 2001, ... har greidd å være i arbeid som renholder offshore pga god tilrettelegging. ...

Hun har hatt flere langvarige sykefravær grunnet psykisk helseplager - depressive plager. Hun har en sannsynlig økt sårbarhet relatert til belastninger i oppveksten og utviklet bulimi i 20 -års alder.

Min vurdering som bedriftslege er at hun sannsynligvis har redusert arbeidsevne og begrensninger i yrkesvalg pga ryggplager. Hun vil sannsynligvis ha betydelig vansker med å fungere i en vanlig renholdsjobb på land der det er mer manuelt arbeid og mer ensidig belastning enn den hun har hatt offshore. Sannsynligvis vil hun også ha vansker i en jobb med mye løfting og ensidig stående arbeid.

Hennes psykiske helse vil også kunne innebære utfordringer.

Med bakgrunn i hennes langvarige sykefravær, kroniske plager i rygg og psykisk vil jeg anbefale at NAV henviser hennes til tiltaket Avklaring ...

Bedriftslegen har i brev 11.10.16 opplyst at han ikke personlig hadde undersøkt forsikrede, "kun hatt en telefonsamtale med henne og anbefalt arbeidsavklaring via Nav".

Skaden ble meldt 18.7.16 og var vedlagt erklæring om at forsikrede ikke oppfylte helsekrav for arbeid offshore, utstedt av petroleumslege E. 30.6.16.

Den 28.9.16 opplyste E.:

...

Det fremkom i telefonkonsultasjon 06.07.16 og e-post fra pasient 28.06.16 endringer knyttet til psykisk helse som gjorde at helsekrav til petroleumsvirksomheten ikke var oppfylt.

Pasienten opplyste her om at hun da hadde vært sykmeldt siden mars (2016) grunnet depressiv lidelse. Hun kunne ikke utelukke forverring av tilstanden ved arbeid offshore og tok derfor altså kontakt med undertegnede for å opplyse om dette. Med dette som bakgrunn ble min konklusjon at helsekrav for petroleumsvirksomheten her ikke var oppfylt. I tillegg til å ha en depressiv lidelse som har vært så alvorlig at den har ført til langvarig sykmelding, var det altså også nå frykt for videre forverring offshore. Det henvises her til veileder for helsekrav i petroleumsvirksomheten kap. 10.3.1 første avsnitt hvor det også heter at petroleumslegen ved depressiv lidelse må forsikre seg om at "... faktorer på arbeidsplassen ikke vil forverre tilstanden".

Selskapets rådgivende lege uttalte 7.11.16:

...

Fastlegen uttrykker hennes bekymring for økonomi, forsørgeransvar og fremtidig arbeidssituasjon.

Hva gjelder hennes psykiske helse beskrives dette ikke og det synes som dette i hovedsak knyttes til reaktiv psykisk lidelse. Reaktiv i forhold til bekymringer spesielt nå i en fase med oppsigelse.

I notatet fra ... dr E gis opplysninger basert på telefonsamtale og en epost sendt fra klienten selv. Det opplyses ikke om hvilken kontakt petroleumslegen har hatt med klienten tidligere. Videre kan dette forstås som en førstegangs vurdering basert på nevnte telefon og epost.

En petroleumslege har plikt til å innhente relevante opplysninger ved bedømming av helsekravene. Det er både nødvendig og riktig å innhente opplysninger fra fastlege og andre instanser.

Av dokumentene fremgår at E også fornyet helseattest i feb. 2015. Det er noe påfallende at udyktighetserklæring utstedes på bakgrunn av telefonhenvendelse og epost og utstedes den dag arbeidsforholdet opphører. Det kan ikke av dokumentene forstås hvordan helsetilstanden er forverret til ikke å dekke helsekrav. Dr E har i sin erklæring ikke nevnt noe om ryggplagene som har vært årsak til sykemelding.

Ved oppsigelsen var hun sykmeldt under diagnose P02 Psykisk ubalanse situasjonspreget og Rygglidelse. L03 Ryggsmerte lumbalt.

Ingen av disse kan ansees å være alvorlige sykdomsdiagnoser. Det fremgår av NAV dokumenter at hun er friskmeldt til arbeidsformidling 15/8 2016.

Grunnlag for varig udyktighet til tjeneste offshore.

Dette kan jeg som rådgivende lege ikke finne er dokumentert. ...

Selskapet avslo kravet 14.11.16 med henvisning til rådgivende leges vurdering. Han vurderte saken på ny 20.3.17, og kom til at forsikredes udyktighet ikke skyldes varig sykdom.

Forsikrede har i det vesentlige anført at fastlege, petroleumslege og bedriftslege over lang tid og gjennom tett dialog med henne, har dokumentert at hun er varig udyktig til å arbeide offshore. Forsikrede har operert prolaps og har to ikke-opererte prolapser. Hun har psykiske/depressive helseplager og bulimi. Tidligere arbeidsgiver har kontaktet henne om nytt arbeid offshore, og hun kunne fått jobben tilbake om hun hadde hatt helse til det. Det er veldig frustrerende at selskapet overprøver dokumentasjon på hennes helsetilstand og kommer med antydninger om at helseproblemene skyldes tap av arbeidsplassen. Hun hadde vært mye sykmeldt, og hatt tett dialog med fastlegen lenge før oppsigelsene kom.

Selskapet har i det vesentlige anført at petroleumslegens undersøkelse i forbindelse med utstedelsen av erklæringen om ikke oppfylt helsekrav, er i strid med forskrift og veiledning, og kan ikke danne grunnlag for ansvar. Petroleumslegens vedtak om å utstede erklæring om ikke oppfylte helsekrav er basert på telefonsamtale og e-post fra forsikrede. Han har ikke undersøkt forsikrede klinisk, slik forskriften forutsetter, og har heller ikke vurdert om forsikrede oppfylte helsekravene. Under enhver omstendighet, er ikke kravet om varighet oppfylt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Etter forsikringsvilkårene pkt. 5 bokstav a 2, som gjelder offshoreansatte, omfatter forsikringen "permanent tap av helseattest" pga. skade eller sykdom. Etter annet ledd i bestemmelsen inntreffer forsikringstilfellet den dag "udyktighetserklæring" blir utstedt med varig virkning.

Saken gjelder om forsikrede har krav under forsikringen. Nemnda har behandlet en rekke saker om rett til erstatning under lisensforsikringen, se blant annet 2017-042, men særlig 2017-099 som gjelder en offshoreansatt. Nemnda har i disse avgjørelsene understreket at lisensforsikringen i sjø- og offshoresammenheng bygger på en tariffavtale, og at selskapet derfor ikke kan overprøve en udyktighetserklæring/erklæring om ikke oppfylt helsekrav, med mindre det foreligger "særlige" eller "helt spesielle" grunner.

Selskapet har anført at petroleumslegens vedtak er i strid med bestemmelsene i forskrift 20.12.10 nr. 1780 om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs og veilederen til forskriften. Selskapet har pekt på at etter denne forskriften kan en petroleumslege bare utstede enten en helseerklæring eller en erklæring om ikke oppfylte helsekrav, dvs. at forskriften ikke skiller mellom midlertidig og permanent udyktighet, slik sjøforskriften gjør. Nemnda er enig med selskapet i at det kan gi grunnlag for at selskapet undersøker nærmere om en erklæring om ikke oppfylte helsekrav gjelder en midlertidig eller "permanent" tilstand.

Selskapet har videre pekt på at petroleumslegen utstedte erklæringen om ikke oppfylte helsekrav på grunnlag av en e-post fra forsikrede 28.6.16 og en "telefonkonsultasjon" 6.7.16. Nemnda understreker at om så er tilfelle, taler mye for at dateringen av erklæringen er uriktig, og at den er utstedt etter arbeidsforholdets opphør.

Selskapet har imidlertid i tillegg anført at vedtaket er i strid med forskriftens bestemmelser om helseundersøkelse, se kapittel 3. Etter § 10 skal legen innledningsvis kontrollere personens identitet og deretter foreta en helseundersøkelse etter at den som undersøkes har avgitt "egenerklæring om sin helse på fastsatt skjema". Erklæringen skal underskrives i petroleumslegens påsyn og oppbevares av denne. Samtidig skal petroleumslegen gis samtykke til å innhente "de helseopplysninger som er nødvendig for å sikre forsvarlig utredning". Ut fra det som petroleumslegen har opplyst om grunnlaget for sitt vedtak, er bestemmelsene i forskriftens § 10 ikke fulgt, jf. utdypingen i Veilederen til forskriften, se særlig pkt. 17.1.

Nemnda vil understreke at så vel en petroleumsleges som en sjømannsleges arbeid med helseattester må skje i samsvar med forskriftene. Det å treffe vedtak om en helseattest eller en erklæring om ikke oppfylte helsekrav eller midlertidig eller permanent sjøudyktighetserklæring er en offentligrettslig handling, og de fastsatte saksbehandlingsreglene må følges for at ordningen skal ha den fornødne tillit.

Etter nemndas syn hadde selskapet særlig grunn til å overprøve petroleumslegens erklæring, og nemnda finner, slik saken står, at selskapet må gis medhold.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).